55e jaar. — N° 105. Dinsdag 1 september 1908.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever Groote-Markt, n° 37-39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.
3 maal per week 6 fr. 's jaar
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 1 SEPTEMBER 1908.

ONS VADERLANDSCHE LEVEN.

Zelden heeft een land, na jaren van vrede en ontwikkeling, een tijdstip gekend van welvaart, van nijverheid en handelsuitbreiding, vergelijkbaar met voorspoed, gelijk aan dat, hetwelk wij thans beleven.

Vergelijkt met den toestand van zaken, die zich in ons land voordoet, met dien, welke bij onze geburen — de Franschen — is waar te nemen, dan staat men getroffen door de tegenstelling, welke op dit gebied in het oog springt.

Hier heerschen vrede, rust verdraagzaamheid; hier bloeien handel en nijverheid; hier ontwikkelen zich vrij grootsche ondernemingen; hier wordt bestendig gewerkt aan de veredeling des volks en aan zijne lotsverbetering; hier groeit de bevolking aan, zonder woeden verdeelheid, dwang, verdrukking; zonder gaan de zaken achteruit, heerschen mistrouwen en achterdocht, wordt de kleine man vergeten en verwoorlooid; zonder daalt het peil der volksontwikkeling en houdt de aangroei van 's lands bevolking geen gelijken tred met dien der andere volkeren.

En toch zijn er mannen die gedurig de oogen naar Frankrijk gericht houden; die daar voorbeelden en lessen gaan zoeken!

't Is da aan een ui zin ig. — Zoo bedroevend is die toestand, dat zelfs partijgenooten van 't fransch ministerie zich met kunnen ontbinden dien aanta klagen. — Alzoo schreef een radikaal oud-minister nog onlangs: « Moet men in Frankrijk voortgaan met de zelfde ontwikkeling van zaken te vermeiden aan 't miskennende onvoordeligste begrippen van bestuurder, de eerlijkheid, 't zou niet erg, is de radikale partijtrek zijn die gevaar zou loopen te verdwijnen, om plaats te maken voor de reaktie, de republiek zelf zou 's dreigd worden. »

Wij weten wel dat er mannen zijn, die zich beijveren om te bewijzen, dat ook in ons land den toestand te wenschen laat en zij talrijke grieven tegen de regeering weten te brengen. Maar dat is politieke manaan en niemand neemt dit ernstig aan. Immersze kunnen hunne klachten door goeie bewijzen staven. — Ons land staat in hoog aanzien bij andere volkeren en heeft een roemrijk verleden!

GEMENGD NIEUWS

HARINGVISSCHERIJ. — Er wordt gemeld dat in Hoboken een schip zal worden gebouwd, bestand voor de haringvisscherij in ons land.

In verland dat er niet kan bij zijn uit hebben en op te wegen van welke belangrijkheid de haringvisscherij in de ons omliggende landen is.

Door de Hollandsche haringvisscher worden er jaarlijks aangevoerd 775,000 ton of ongeveer 6 milliarden stks, w. De opbrengst 25 millioen frank. In Noorwegen bedraagt de opbrengst 10 à 12 millioen frank, in Duitschland 5 à 2 millioen frank, in Engeland en Schotland ongeveer 60 millioen frank, in België zoo wat... 50,000 frank 's jaars!

Tot hiertoe, zoals men weet, bestaatdie de haringvisscherij in België tot de kust waar in de wintermaanden door de Paaneschuitenen eenige kleine aanslagen van Oostende en Heist jacht op de vischjes gemaakt wordt. Verleden jaar werd in Nieuwpoort reeds groot slag voor die vischerij aangerust en thans denkt men er ernstig over dien tak van nijverheid ook onze andere havens uit te breiden.

— RAND VAN ALGENTINIE. — De vermaarde hoogleraar Ridgeway, een negentigjarige, heeft zich sedert zijne jeugd nooit den volgenden beteugel gedragen, waaraan hij zijne hooge jaren dankt:

Zeven uren slapen, vroeg opstaan, met de vogelen, en zich richting op de tachtig uur slapen gaan.

's Avonds voor stille uitspanning zoeken; geene uitputtende plezieren bijwonen; een vreedzaam spel is 't beste. Weinig geestrijke drank gebruiken. Kweek bloemen en planten; beweging in de vrije lucht verlengt het leven. Hoed verbittering en opwinding van het gemoed verwijderd, en houdt maat in alles. In uwe vrije uren, oefen den geest door nuttige lezing, zooals de geschiedenis.

Voor de rookers laat hij een pijpje toe na elken maaltijd. Voor menschen die gansch hun leven gewerkt hebben raadt hij ten slotte aan, intijds te rentenieren, hoe bekrompen ook de middels zijn.

't Laatste is zoo slecht niet!

— ZIJ VERSLIJTEN NIET EN BREKEN ZELDEN, — In 1906 heeft volgens de officieele statieken. Amerika 25 millioen doozen haarspelden gemaakt. In elke doos zitten 144 grossen van 144 pakjes, en elk pakje bevat 2000 of 2400 haarspelden. Amerika is het eenig land niet dat haarspelden maakt. Waar blijven die altemaal?

Krijgsoefeningen.
BERGEN.

In het opschrift van de poststukken voor troepen die deelnemen aan de groote oefeningen van de ruiterij, moet, van 3 tot en met 10 September, geene plaats van bestemming staan. In het adres geeft men enkel op 1° het n° van het regiment, het bataljon en de compagnie (of het n° van de batterij, het eskadron, de kolom, enz.), met de duidelijk geschreven melding: « Bestuur der Krijgsoefeningen », of « 2° afdeeling-ruiterij ».

Elken dag, neemt het Hoofd van den postdienst van het leger de noodige maatregelen om die poststukken op de legerplaatsen te doen toekomen.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 17 SEPTEMBER.

HEX. — ERGE BRAND — Bij afwezigheid van een landbouwer die met vrouw en kind naar de markt was ontstond er brand in eene kleine naburige woning. Deze werd tot op den grond vernield door het vuur; doch daar was de schade zoo groot niet.

Anders was 't gesteld bij onzen landbouwer. Zijn huis was pas nieuw gebouwd en nog niet verzekerd. En juist was het oude huis afgebroken. En op den hoop toe, daar het in brand zijnde nieuwe huis bij afwezigheid van den eigenaar gesloten was; zoo konden de geburen weinig redden uit het vuur; eene kist bleef alzoo in den brand waar 1400 fr. in gereed lagen om den aannemer van huis te betalen. De beproeving voor den armen landbouwer is waarlijk groot.

VLIERMAEL. — MOORDDADIG GEVECHT. — Ter gelegenheid der kermis heeft het hier vrij erg gestoven. De twee broeders W., bakkers, twist zoekende met eenen jongeling van Heen-St-Hubert, S. genaamd, liebben zij dezen op stokslagen en stampen onthaald, zoodat men onmiddelijk geneeskundige hulp heeft moeten inroepen, en het slachtoffer 's anderendaags per gerij heeft moeten huiswaarts voeren.

De mulderszoon van Vliermael-Roodt die aan dit wreed gevecht een einde wilde stellen, heeft vier messteken, drie in den arm en een in de zijde bekomen. Deze laatste steek had welliht doodelijk geweest, zoo niet een hin berpaal had beletzijn moordadig doel uit te voeren.

Het parket van Tongeren is ter plaatse geweest.

HOESSELT. — BRAND. — Woensdag is door onbekende oorzaak brand uitgebrooken, welke de huizen der twee afzonderlijk wonende gebroeders Nijssen, van 't huisgezin Claessen en dit van Gielen in asch heeft gelegd. Gansch de inboedel is de prooi der vlammen geworden. 't Is slechts met groote moeite dat men het weinige vee heeft kunnen redden.

Van de gebroeders Nijssen, die alsdan afwezig waren, is nog eene aanzienlijke som gelds vernield.

De schade is door verzekering gedekt.

St-TRUIDEN. — MOORDDADIG BRAND. — Over eenige dagen reed de tram Dreve-St-Truiden alhier in volen stoom de Spansche brug af, toen een kind van een zestal jaren, door onvoorzichtigheid, tusschen den tram geraakte en aan een der buffels bleef hangen, Achille Boonen gelukte erin het kind van een gewissen dood te redden met het van de buffels weg te nemen.

Het kind was reeds deerlijk gehavend; de voetjes waren reeds heelemaal doorgereten.

't Is nu omtrent drie maanden geleden dat dezelfde A. B. een kind redde op dezelfde plaats, met het vóór de reeds ingang zijnde locomotief des trams weg te rukken.

BEVERLOO. — *Ontbulling van het gedenkteeken Chazal te Beverloo.* — In de te dier gelegenheid puik versierde gemeente Beverloo, waar 't van officieren, soldaten en oud-gedienden kroioide, had zondag de ontbulling van het standbeeld van generaal Chazal plaats.

De karabiniers, het 1° en het 2° jagers het 7° en 4° lansiers, waren rond het gedenkteeken geschaard, alsook de batterijen te paard, de hoogeschoolcompagnie en de afvaardiging van het 9° linie, vertijds door generaal Chazal, den vermaarden overste, aangevoerd.

Officiers van alle wapens stonden dichtbij de officieele tribuun.

Jammer dat het bij het openen der plechtigheid hevig begon te regenen.

Waren ook aanwezig de generaal graaf van der Stegen de Putte, die het hoofdcommando over de troepen had; de luitenant-generaals de Saint-Mortier, Ducarne, baron Wahis, Mascart en Thys; de divisie-intendant Dendal; de generaals Rosart, Cuvelier, Guiette, De Bray en Canon; de gouverneur der provincie, baron de Pitteurs, de plaatselijke overheden en de beeldhouwer Desoëfins, schepper van het standbeeld, alsook de bouwkundige Benoit, ontwerper van het voetstuk.

Om 1 u. 50 kwam de minister van oorlog aan. Onder een krachtige *Brabançonne* heeft de ontbulling plaats, midden in den gietende regen.

Redevoeringen werden uitgesproken door den generaal Dellebaut, minister van oorlog, namens de regeering hulde brengend aan den oud-minister van oorlog; generaal de Schepper, in naam van den Nationalen Bond der Oudgedienden en namens de generaals Lemaire en Fourcault, wederzijds voorzitters der maatschappijen van oud-officiers van Brussel en Antwerpen.

Luid werden deze redevoeringen door de aanwezigen toegejuicht.

Daarna had een indrukwekkend défilé plaats, besloten door een *Brabançonne*, uitgevoerd door vijf legermuzieken.

— GEHEIMZINNIG OVERLIDEN. — Het parket van Hasselt en de geneesheeren van Turnhout, de heeren Vermeersch en Goffin, zijn Zondag naar Leopoldsburg gegaan om er een onderzoek in te stellen over den geheimzinnigen dood van zekeren J. De Saedeleer, van Mol.

Deze laatste was na eenen twist in eene herberg van het kamp van Beverloo, met de genaamden Em. R... en D., van Balen-op-de-Nethe, die hem kogels hadden verkocht, welke zij in het kamp te Beverloo gevonden hadden.

De Saedeleer zou in den loop van den twist eene kaaksmeet gekregen hebben van R...

Deze laatste loochent zaiks overigens niet.

's Avonds, bij het naar huis keeren, klom De Saedeleer op een wagentje, dat ook naar Mol reed, en viel daar wehdra in slaap.

Tot zijne groote ontzetting, stelde de voerman van het wagentje vast dat, wanneer zij ter bestemming waren aangekomen, dat de man dood was.

Hij verwittigde onmiddelijk de gendarmen die dadelijk een onderzoek instelden.

Het lijk van De Saedeleer is naar het gasthuis overgebracht.

HECK-St-LAMBERT. — Een pijnlijk ongeval had hier verleden dinsdag plaats: de zoon van Ferdinand Jooken is met zijn voet in de dorschmachine te recht gekomen, zoodat de voet bijna afgesneden werd.

Hollandsch Limburg.

MAESEYCK. — De stad Maestricht heeft besloten dat alle buurt-poorweglijnen van Limburg met het zijkanaal en Zuid-Willemsvaart zullen verbonden worden op het grondgebied dezer stad. Voor het einde van het jaar zal het Hollandsch deel der lijn Tongeren-Maestricht in gebruik volbracht zijn. Maestricht heeft zich voor die werken verstaan met de maatschappij die den groep van Limburg aangenomen heeft.

BINNENLAND.

LIJK. — Z. H. Mgr Amette, aartsbisschop van Parijs, heeft verleden week onze stad bezocht. Na de Lazaristen te zocht te hebben, is hij naar Ans gereisd, om er de relikwien te eeren van den H. Vincentius à Paulo, die vóór tweejaar uit Frankrijk naar deze gemeente werden overgebracht.

ANGLEUR. — ERG ONGEVAL. — Een erg ongeval heeft plaats gehad op de aansluitingslijn van den Guillemins-Longdoz. De 6jarige wed. Grutzen ging, ondanks het streng verbod van 't beheer, dwars over den ijzerenweg. Op dit oogenblik werd zij omver geworpen door eenen stoomsleeper. Zij werd opgenomen met gebroken been en erg gekwetst hoofd. Haar toestand is erg.

SERAING. — DOODELIJK ONGEVAL. — Donderdag morgend werd de genaamde Jozef Molders, 40 jaar, gehuwd en huisvader, in de mijn « Les six Bonniers » onder eene aardinstorting begraven en levenloos er onder uitgehaald.

— Een man van 67 jaar is te Angleur in de afleidingsvaart van de Durthe gevallen en ondanks alle hulp verdronken. Hij was onderbelvig aan vallende ziekte.

— Zaterdag namiddag werd de 21jarige Margaretha Ferraud, van Seraing, in de fabriek Clément, Chéristraat, te Luik, bij het in ordebrengen van een werktuig eer het stilstond door een riem gevat en meegesleept. Men kon het werktuig stil leggen en men bestatigde dat het meisje de gehoele schedelhuid met het haar afgerukt was met het reuteroor. Haar toestand is erg.

BILSTAIN — MOORD. — Vrijdag avond is de vrouw van den gemeentecontvanger, Mad. Ruette, oud 51 jaar, die van den trein was afgestapt en langs een voetpad naar huis keerde, eensklaps door een kerel overvallen, die haar zeven dolksteken toebracht, waaronder verscheidene doodelijk. Toen er hulp opmaagde, nam de moordenaar de vlucht. Men veronderstelt wraakneming.

BRUSSEL. — Een dronken automobielrijder voerde zijn rijtuig met groote snelheid over de Muntplaats met gevaar de voorbijgangers te verpletteren. De chauffeur scheen er vermaak in te vinden, de menschenschrik aan te jagen en dezen vluchtten dan ook in alle richtingen.

Een agent wilde hem doen stoppen, doch de chauffeur, die eerst een weinig trager reed richtte toen zijne machien met groote snelheid op den agent, blijkbaar met het doel hem te verpletten. Een der wielen ging inderdaad den agent over den voet.

Verscheidene personen, verontwaardigd over die hondsche handelwijze, kwamen toegesneld en hielden den moedwilligaard aan. In 't politiebureel weigerde hij zijn naam te doen kennen, zoodat hij opgesloten werd.

— Het parket van Brussel is te Liedekerke een onderzoek gaan voor zeer erge feiten.

Bij het vallen van den avond is donderdag eene bende steenbakkers, mannen en vrouwen te samen een tiental sterk eene herberg komen belegeren, gehouden door de echtgenooten S. Voorzien van ijzeren staven, hoorceelen en hamers, sloegen zij deuren en vensters stuk en verbrijzelden zij alles wat hen onder de hand viel. Zij waren zoo zeer opgewonden dat zij stellig ook de bewoners zouden mishandeld hebben, zoo niet de gendarmerie, door de voorbijgangers, ter hulp ware gesneld. Vijf der ergste dnivelgjagers zijn aangehouden.

— Een 6jarige juffer van Brussel stond verleden jaar op vronwen en met dit voornuizicht had zij eene woning genomen en er daar ging zij en dag vóór het huwelijk een laatste oogslag werpen.

Men begrijpt hare verbazing bij het vernemen dat haar bruidegom, in hare afwezigheid, al de meubelen had laten wegdaen om ze te verkoopen en er met de opbrengst van door te trekken.

Nu vrijdag ontmoette zij hem weer in de straten van Brussel. Zij riep een agent en deed hem aanhouden. De oneerlijke bruidegom doolde zonder middelen van bestaan rond en werd ter beschikking van het parket gesteld.

— Eene kleermaakster werd Zaterdag in de Visitandienenstraat, te Brussel, aangevallen en wreedaardig gebeten door twee groote honden.

De een, een tox, sprong haar naar de keel, terwijl de andere, een griffon, haar in de beenen beet. De twee honden werden door moedige burgers gevangen en in bewaring gezet in het slachthuis.

— Een duivenliefhebber van Anderlecht had met wanhoop bestatigd dat zijn hok leeg was geplunderd. Een dertigtal duiven van grooten waarde waren verdwenen. Hij vond ze terug op de vogelenmarkt, bij een kooponan, die ze had gekocht voor 50 centiemen elk.

— LIEFHEBBERS van fijne wijnen, koopt de *uitmuntende* wijnen van *1907 en 1906*, ce wendt u in vertrouwen tot het **Huis Ch. Vandermeulen**, *32, Rabanostraat, Brussel*.
Ze verder aankondiging.

BERGEN. — Een douanier legde te Jemmeppe beslag op eene kar, waarmee 600 kilos tabak werd gesmokkeld. Daar het te laat was om den smokkelaar naar de gevangenis van Bergen te brengen, werd hij voorlopig opgesloten in de gendarmerie. Zijne vrienden, die dit wisten, hebben eene opening in den muur gekapt en hem verlost. Toen men hem 's morgens zijn ontbijt bracht was de vogel gevlogen.